

JAARVERSLAG 2024

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag 2024 van de Kring Andragologie. Dit is een zelfstandige vereniging, opgericht in november 2007. Met de UvA is zij geassocieerd via de Amsterdamse Universiteits Vereniging (AUV). De missie van de Kring is om de *andragologische benadering*¹ (van sociaal veranderen) door te geven aan jongere generaties niet-andragologen en niet-leden. Daartoe organiseert zij diverse kennisactiviteiten waaronder online-kennislunches, collegereeksen, studiedagen en (open) kennisgroepen.

Bijzonder dit jaar is dat de Kring twee praktijkonderzoeken heeft gepubliceerd: Sociaal leren en actief burgerschap (M. Broens, 2024) en Transformeren in het sociaal domein (S. Bunnik, 2024)². Voor onze kennisactiviteiten, samenwerking met andere disciplines en bijdrage aan actuele maatschappelijke vraagstukken verwijzen we graag naar onze website www.andragologie.org.

In dit derde jaar van de beleidsvisie 2022-2027 heeft de Kring vooral gewerkt aan de interne organisatie door o.a. de inschrijvingsprocedure (+ betalingen) te automatiseren via technische aanpassingen van de website. Dit heeft tot doel de organisatie te vereenvoudigen en overheadkosten terug te dringen. Tegelijk is behoorlijk wat werk gestoken in de vraag hoe onze promotie- en wervingsinspanningen verbeterd kunnen worden. Daartoe is o.a. in het najaar een marktonderzoek gehouden door een marketingbureau onder onze nieuwsbrieflezers. Dat heeft nieuwe inzichten en een groot aantal praktische aanknopingspunten opgeleverd. Desondanks hebben we aan het eind van het jaar moeten constateren dat een beoogde transitie van een alumnivereniging Andragologie naar een Kennisplatform 'sociaal veranderen' met de huidige vrijwilligerskracht en -potentie niet haalbaar is in de komende twee jaar. Op de ledenvergadering in maart 2025 zal dan ook een aangescherpt beleidsplan 2025-2027 'Van alumnikring naar Kring andragologie over sociaal veranderen' worden voorgelegd.

Tot slot, samenwerking met andere kennispartners is altijd een belangrijke pijler van de Kring geweest. In dit jaar heeft dat tot twee bijzonder succesvolle evenementen geleid. Door

¹ De andragologische benadering gaat over (het begeleid) sociaal veranderen. Zij kenmerkt zich door de verbinding die zij steeds legt bij het handelen van mensen tussen de praktijk, theorie (van alle disciplines) en actuele maatschappelijke vraagstukken.

² Beide publicaties zijn te bestellen via www.boekenbestellen.nl.

samenwerking van de Kring Psychologen, het netwerk Brain and Cognitive Sciences en de Kring Andragologie is de AUV-Alumni Talks 'Dwalen in meerdere waarheden' op 27 mei georganiseerd. De avond met twee hoogleraren (Cambridge en UvA) en een toonaangevende cultureel- en corporate antropologe werd in CREA bezocht door zeker honderd deelnemers. In het najaar is in samenwerking met Public Space Foundation de Collegereeks 'Van Crisis tot Transformatie in de Zorg' georganiseerd. De reeks heeft meer dan veertig deelnemers getrokken. Het overgrote deel van hen was nog niet bekend met de Kring en haar kennisactiviteiten.

We wensen u veel leesplezier en inspiratie toe.

Het bestuur van de Kring Andragologie UvA

1 (openbare) KRINGBIJEENKOMSTEN

Nieuwjaarsbijeenkomst (1 februari 2024)

Leden en niet-leden hieven samen het glas op het nieuwe jaar in VOX-POP. Dit keer gaf andragoloog Em. prof. Ton Notten een proeve van een andragologische benadering over de 'Staat van stad en platteland in Nederland'. Centraal zette hij daarbij het zgn. Sociale Kwaliteit Kwadrant dat al in 1997 door de EU en onderzoekers van de International Association on Social Quality (IASQ) is geïntroduceerd. Tevens vormde dit de voorbeschuiving op het boek "Werken aan Sociale Kwaliteit in Steden en op het platteland" dat later dit jaar verschijnt.

Op deze eerste bijeenkomst in het nieuwe jaar hief voorzitter Dhian Sioe Lie het glas met andragologen en ook niet-andragologen. Allemaal mensen die geïnteresseerd zijn in integraal kijken en bewust handelen voor zichzelf en als professional. Bij de nieuwjaarsbijeenkomst waren ruim dertig mensen aanwezig.

Ledenvergadering (23 maart 2024)

Door voorzitter en penningmeester werd verslag gedaan en teruggeblikt op het jaar 2023 zoals te doen gebruikelijk. De begroting 2024 werd goedgekeurd. Margreeth Broens en Dhian Sioe Lie werden herbenoemd als bestuurslid.

Het jaar 2023 was wederom een intensief jaar waarin veel activiteiten zijn georganiseerd waaronder drie collegereeksen, vijf online-kennislunches en een eerste live webinar 'Verduurzamen en de burger als veranderaar'. Aan de hand van 7 indicatoren is een tussenstand gegeven van de realisatie van een kennisplatform in het kader van de haalbaarheid van de beleidsvisie 2022-2027. Belangrijke mijlpaal was de omschrijving door het bestuur van de Andragologische benadering als common ground voor een kennisplatform over sociaal veranderen. Bij de vergadering waren 16 leden aanwezig.

Openbare lezing - 'Het welzijnsdashboard Amsterdam in ontwikkeling'

Buurtbewoners en economen maken voor het gemeentelijk beleid concreet wat ertoe doet (23 maart 2024) - Dr. Nicky Pouw, Associate Professor Economics of Wellbeing, program Governance and Inclusive Development UvA

Veelbelovend ontwikkelingseconoom Nicky Pouw geeft in haar lezing een toelichting op het nieuw economisch concept Wellbeing, en haar onderzoek naar nieuwe prestatie-indicatoren in de wijk Venserpolder (Amsterdam Zuidoost). Ze laat zien hoe wijkbewoners zelf hun

wellbeing in verschillende aspecten benoemen. Welzijn is meer dan inkomen en materiële welvaart: bestaanszekerheid en sociale cohesie zijn minstens zo cruciaal. Dit in dialoog bottom-up ontwikkelde dashboard met prestatie-indicatoren bouwt een brug naar gemeentelijke beleidsmakers en investeerders. Terwijl beleidsmakers worstelen met de vraag hoe zij wijkgericht beleid en maatwerk kunnen leveren binnen de generieke beleidskaders van Rijk en gemeente, is Nicky Pouw en haar onderzoeksteam alvast door de gemeente gevraagd eenzelfde onderzoeksproject op te zetten voor Nieuw-West. Dat terwijl het Masterplan (stadsdeel) Nieuw-West met een 20-jarige aanpak in maart 2023 de status heeft gekregen van 'Nationaal Programma Samen Nieuw-West'. Bij de lezing waren ruim 30 mensen aanwezig.

Na afsluiting van de lezing zijn de eerste exemplaren van de binnen de Kring gepubliceerde praktijkonderzoeken 'Sociaal leren en actief burgerschap', en 'Transformeren in het sociaal domein' door de voorzitter aan Nicky Pouw aangeboden. Waarna ook anderen aanwezigen de publicaties konden inkijken en aanschaffen.

2 COLLEGEREEKSEN

Collegereeks De autonomie-illusie en de waarde van afhankelijkheid (febr. 2024 – mei 2024) – Erik Heijdelberg, Nico Koning en Paul Oomen

In vier colleges hebben de docenten Erik Heijdelberg (o.a. oud-directeur Pieter Baan Centrum, bestuurder William Schrikker Groep en andragoloog), Nico Koning (o.a. docent filosofie en ethiek HvA en andragoloog) en Paul Oomen (o.a. communicatie-trainer en andragoloog) de vraag besproken: hoe kunnen we onze vrijheid vergroten? En wat is nog om onze vrijheid te handhaven?

Mensen zijn effectieve groepsdieren. Zij hebben meer handelingsmogelijkheden dan alle andere soorten dankzij de sociale vervlechting en sociale afstemming op vele niveaus. Dat vereist een zekere sociale discipline en ook het vermogen om het eigen kortetermijnbelang te overstijgen. Allerlei zorgpraktijken en agogische werkvormen zijn ooit ontstaan in een setting van coöperaties en verenigingen. In deze serie laten zij zich inspireren door uiteenlopende denkers die op heel verschillende manieren de autonomie-illusie wisten te overstijgen, o.a. Kropotkin, Girard, Fromm, Nussbaum en Sen.

In vier colleges is ingegaan op de subthema's: authenticiteit en echtheid, autonomie en vrijheid, negatieve en positieve vrijheid en heteronomie en polynomie. Voor positieve vrijheid is polynomie nodig: een collectieve afstemming van ons handelen met vele anderen in meerdere netwerken, een type discipline die vrijheidsvergroten is. Op de vijfde bijeenkomst zijn eigen bijdragen van deelnemers besproken. Aan deze reeks deden acht mensen mee.

Collegereeks Grondbeginselen van veranderen (febr.-juni 2024)

Dr. Gerard Donkers

De collegereeks heeft deelnemers op een uitgebreide en interactieve wijze kennis laten maken met een negental grondthema's van sociaal veranderen c.q. veranderkunde, om deze vervolgens te verbinden met de eigen praktijk. Dit aan de hand van het recente boek en onderzoeksverslag 'Grondbeginselen van veranderen' (G. Donkers, SWP 2023).

De uit zeven mensen bestaande onderzoeksgroep voor het boek heeft een thematisch onderzoek uitgevoerd naar de verscheidenheid aan impliciete en expliciete opvattingen en

betekenissen over 'veranderen'. Daartoe heeft zij veertien uiteenlopende academische publicaties methodisch geanalyseerd, waar uiteindelijk negen basisthema's van veranderen uit zijn gedestilleerd.

Achtereenvolgens kwamen aan de orde in de vijf colleges:

- De taal van veranderen en het sociale aspect daarin (deel I van het boek).
- Filosofische uitgangspunten en axioma's van sociale veranderekunde (deel II van het boek).
- Methodologische aspecten van sociale veranderekunde (deel III van het boek)
- Systemisch denken als grondslag van veranderen (deel IV van het boek).
- Bespreking van het geheel van grondthema's en nabeschouwing onderzoek (zie ook deel V van het boek).

Gerard Donkers is oud Kring-bestuurder, initiatiefnemer en trekker van het [Landelijk Platform Sociale Veranderekunde](#). (LPSV) De reeks had acht deelnemers.

Collegereeks Van Crisis tot Transformatie in de Zorg (sept. 2024–jan. 2025)

O.l.v. Steven de Waal (Public Space Foundation), Cor van Dijkum en Margreeth Broens. Met Paul Habets, Linda Terpstra, Anke van Dijke, Ingrid Rebel, Frido Kraanen, Jos de Blok, Marcel Canoy en Albert Jan Kruiter.

De opzet van de reeks was om in 5 colleges voorbeelden van actuele zorginnovaties met bijbehorende maatschappelijk leiders en ondernemers te bespreken. Ze is gebaseerd op het recente boek 'Het zal MIJN zorg zijn' (Steven de Waal, PsF 2023) . Daarin beschrijft hij 7 samenhangende routes (c.q. interventiestrategieën) naar een gezond zorgstelsel op grond van eigen praktijkonderzoek en onderbouwd met actuele theorieontwikkeling, o.a. de moderne systeemtheorie over disrupties en transitie. Deze collegereeks is bedoeld om die inzichten en voorbeelden verder te delen, ter inspiratie voor ieders eigen maatschappelijk leiderschap in de zorg.

De colleges gingen achtereenvolgens in op:

- Maatschappelijk leiderschap van onderop met de kracht van burgers. (introductie)
- Hoe realiseer je zorg in de woonomgeving met eigen regie van de patiënt? (Vitaal Vechtdal; Het Zorgkwartier; Paul Habets)
- Hoe organiseer je vanuit je praktische wijsheid van jeugdzorgprofessional? (Het dagelijks bestaan; Ingrid Rebel. Fier!; Anke van Dijke & Linda Terpstra)
- Hoe stimuleer je civil leadership? (Zorgorganisatie Omring; Gelre ziekenhuizen; Frido Kraanen)
- Hoe ontwikkel je zorgplatforms en platformorganisaties? (Buurtzorg; Jos de Blok)
- Hoe zijn andere kosten en opbrengsten dan zorgkosten te definiëren? (zorgzame buurten; Marcel Canoy)
- Integrale zorg voorbij de verkokering (Inst. Publieke Waarden IPW; Albert Jan Kruiter)

Aan de collegereeks hebben veertig mensen deelgenomen.

3 ONLINE KENNISLUNCHES

In 2024 is de serie online kennislunches verder voortgezet. In beginsel woensdags tussen de middag (12.30-13.30 uur) en gratis. Als laagdrempelige vorm om mensen verdieping te bieden in een bepaald thema en vooral ook niet-leden tegelijk kennis te laten maken met de activiteiten van de Kring Andragologie. Dit is onderdeel van het project 'Andragologie naar de huidige tijd'. De bijeenkomsten hebben steeds een ander actueel onderwerp. Na een inleiding van ca. 40 minuten vindt er een gesprek plaats met en tussen de deelnemers onder

leiding van twee moderatoren van de Kring. Wegens omstandigheden zijn er slechts 3 van de geplande vijf kennislunches doorgegaan. Voor de kennislunch in mei lukte het door drukte rondom de publicaties van onze praktijkonderzoeken niet om op tijd een geschikte inleider te vinden, en in juni was het aantal aanmeldingen onvoldoende om de kennislunch door te laten gaan. Per keer hebben zich gemiddeld 24 deelnemers aangemeld. Een lastig fenomeen blijkt daarbij dat een deel van de aanmelders op het laatste moment andere prioriteiten stelt en toch niet aanwezig is.

Kennislunch Think global, act local (6 maart 2024) – Franke van der Laan

Franke van der Laan, ecooloog en initiatiefnemer van Meerbomennu nam de online bezoekers mee in zijn ecologische visie op natuur en mens en vertelde over zijn onvermoeibare werk om steeds meer mensen te mobiliseren om concreet, in de praktijk iets te doen aan de klimaatcrisis door meer bomen te planten om de overmaat aan CO2 vast te leggen. Een bevlogen pleidooi om niet op te geven, maar vanuit een moreel compas te werken aan een samenleving die in balans is met de natuur. Hij beschrijft zijn zoektocht uitgebreider in zijn boek Code Rood (2018).

Kennislunch Ecosociaal werk (17 okt. 2024) – Richard de Brabander

Lector Richard de Brabander van het lectoraat Ecosociaal werk (Hogeschool Inholland) stelde zich de vraag hoe we een duurzame samenleving kunnen creëren die sociaal en ecologisch rechtvaardig is en welke rol het sociaal werk daarin zou kunnen of moeten spelen. Ecosociaal werk vereist een wezenlijke verandering in ons denken en doen, zo betoogde hij. Voor het sociaal werk betekent dit een paradigmawisseling: door sociale kwesties te benaderen vanuit de invalshoek dat mens, sociale omgeving en natuurlijke omgeving onderling verbonden zijn en van elkaar afhankelijk, ontstaan nieuwe handelingsperspectieven.

Kennislunch Onderzoek Mantelzorg (4 dec. 2024) – Peter Verbraak en Margreeth Broens

In 2022 vond op initiatief van Senior-Rooi (Peter Verbraak) in samenwerking met de formele welzijnsorganisatie Welzijn De Meerij, emeritus-hoogleraar vergrijzingsvraagstukken Tinie Kardol en adviseur onderzoeker sociaal domein Margreeth Broens het project “Duurzame Mantelzorg Meierijstad” plaats. Met steun van o.a. de gemeente Meierijstad. Helaas was Peter Verbeek om privéredenen verhinderd als spreker, maar gelukkig vonden we Margreeth Broens bereid om het projectonderzoek toe te lichten.

De gemeente vond dat het mantelzorgbeleid beter kon. Om te voorkomen dat mantelzorgers zouden omvallen vonden zij het belangrijk om het beleid van onderop vorm te geven, met inbreng van de mantelzorgers zelf. Het onderzoek onder mantelzorgers was bedoeld om hun ervaringen en aanbevelingen op te halen. Tijdens de kennislunch ging Margreeth in op de vele concrete verbeterpunten die het onderzoek opleverde.

4 KENNISGROEPEN & STUDIEBIJEENKOMSTEN

De thema-gerichte kennisgroepen vormen de gremia waarin deelnemers binnen het kader van de Kring gericht kennis delen, elkaar inspireren en samen kennis ontwikkelen. Met de kennisgroepen wil de Kring een knooppunt zijn voor geestverwanten, door vanuit een multi-

perspectivische benadering bestaande kennis te verbinden. Mensen van binnen en buiten de Kring, bestuursleden en kennispartners nemen aan de kenniscirkels deel. In beginsel staat deelname aan een kenniscirkel open voor eenieder die zich serieus in het thema van de kenniscirkel wil verdiepen. Een kenniscirkel bepaalt binnen het kader van de Kring haar eigen koers, agenda en activiteiten.

In 2024 waren de volgende kenniscirkels actief:

Kenniscirkel Verduurzamen

Andragologie, tegenwoordig ook wel sociale verandering genoemd, houdt zich bezig met maatschappelijke vraagstukken in transitie. Een daarvan is het onderwerp verduurzamen dat uit veel maatregelen bestaat om de klimaatverandering een halt toe te roepen. Of te vertragen. Het is niet meer dan logisch dat ook de Andragologie zich met verduurzamen bezighoudt omdat op dat gebied veel belangen spelen; het gaat om grote vraagstukken, de overheden spelen daarin een grote rol en die staat niet zelden tegenover de burger. Met oplossingen doet de burger mee rond bijvoorbeeld de energietransitie, soms met eigen voorstellen, en wenst een bottom-up benadering met een duidelijk democratische insteek maar dat correspondeert niet altijd met de top-downbenadering van de overheden. Bij verduurzamen spelen ook de belangen van het bedrijfsleven, de landbouw en veeteeltsector een rol die zich ook politiek manifesteren (BBB). Waarbij soms de vraag is waarheen de overheid schippt. Er zijn veel projecten en initiatieven.

Centrale begrippen

Verduurzaming is ondertussen een enorm spanningsveld geworden en staat elke dag in de media. Trefwoorden daarbij zijn macht en tegenmacht, invloed van onderop, energiearmoede, zeggenschap, naar wie gaan de subsidies, rijk-arm, klimaatrechtvaardigheid, individuele aanpak versus collectieve strijd, de strijd tussen de fossiele kant versus vergroening, voorbeeldprojecten, systeembenadering, emancipatie, ervaringsleren en waarden en normen. Toch dienen de doelen van de Klimaatakkoorden worden gehaald, anders warmt de aarde te veel op.

Activiteiten

Vandaar dat de Kring Andragologie in 2018 is begonnen met het vraagstuk van verduurzamen te bestuderen en te bespreken. Dit mondde in 2019 en 2021 uit in symposia met presentaties, discussies, verslagen en plannen om ermee verder te werken. Zie de [Kringwebsite](#). Leidraad was destijds, en daarna, de vraag hoe Andragologie een bijdrage zou kunnen leveren aan projecten, ideeën, met theorieën van verduurzamen vanuit de Andragologische kijk. Hoe kunnen we die projecten versterken en rechtvaardiger laten zijn? Daar is verder aan gewerkt, ook in 2024.

Vanuit de symposia, en verder werk, zijn er verschillende instrumenten ontwikkeld waaronder het boek 'Naar een leefbare aarde' van Gerard Donkers dat in 2021 verscheen. Daarnaast ontwikkelde we de '40-vragen-lijst' om verduurzamingsprojecten te onderzoeken en zijn we daar ook in 2024 mee verder gegaan. We bestudeerden projecten, spraken met onderzoekers en lectoren, en initiatiefnemers (soms als kennislunch), lazen en bediscussieerden beleids- en onderzoeksrapporten, artikelen uit de media, bezochten studiedagen en platformbijeenkomsten, soms via Zoom (bijvoorbeeld van het [Nationaal Klimaat Platform](#) van de overheid, wat onder aanvoering van Kees Vendrik staat). En we bespraken cases onder andere dat van Tata Steel. In IJmuiden hebben we de locatievoorstelling [Onder de rook van Hoogovens](#) bezocht. In dit familiedrama werden

(deels) tegenstrijdige belangen van milieu, bedrijf, werk en gezondheid van omwonenden goed invoelbaar. Hoe neem je daar positie in? En hoe wil je hier sociaal veranderen?

In 2024 ontwikkelde we de Live-webinar collegereeks 'Verduurzamen en de burger als veranderaar', transitie en veranderacties van werknemers, bewoners en consumenten. De kennisgroep vergaderde in 2024 zes keer via Zoom en bestaat uit 7 leden. Contact: Gerrit Kappert (voorzitter), g.kappert7@upcmail.nl

Kennisgroep Capra Seminar

De Capra Seminar kennisgroep bestaande uit Bert van Ooijen (bioloog), Cor van Dijkum (methodoloog), Dhian Sioe Lie (andragoloog), Dinie Goezinne (andragoloog), Dorien deTombe (sociaal wetenschapper), Elly Zeef (psycholoog), Erik Dirksen (econoom), Margreeth Broens (andragoloog), Simon Luimstra (andragoloog), Victor Wegener (technisch wetenschapper) organiseerde in 2024 6 bijeenkomsten bij hun studie van de toepassing van de systeemtheorie op maatschappelijke problemen. Cor van Dijkum en Margreeth Broens modereerden deze bijeenkomsten.

Afwisselend kwam daarbij een aantal maatschappelijke problemen aan de orde die leden van de studiegroep met behulp van de systeemtheorie verkenden, waarbij

- er over werd gepubliceerd (Victor Wegener over 'de wijze waarop mensen in onze samenleving verslaafd zijn geraakt aan consumptie' in een aantal media);
- het maatschappelijke probleem werd verkend met mensen binnen of buiten de Kring die geïnteresseerd waren in systeemtheorie (Dinie Goezinne & Elly Zeef over de Jeugdzorg in Almere; Dhian Sioe Lie & Cor van Dijkum met Franke van der Laan over meerbomen.nu);
- het leidde tot de organisatie van een collegereeks van de Kring (Margreeth Broens & Cor van Dijkum in samenwerking met Steven de Waal van Public Space in de reeks 'Van crisis tot transformatie van de zorg');
- het leidde tot plannen voor het organiseren in 2025 van:
 - een conferentie (Bert van Ooijen & Cor van Dijkum en Dorien DeTombe: Exploring Systems Thinking for Pandemic Evaluation and Prevention);
 - een werkochtend (Cor van Dijkum in samenwerking met Max Huber & Maaike van Vugt van HVO-Querido: Een nieuw perspectief op crisis);
 - een collegereeks Economie en Klimaat 2025 (Erik Dirksen, Ronald Suer, Cor van Dijkum en Dhian Sioe Lie) in samenwerking met de Kring Amsterdamse Economen, KAE)

Op de kringwebsite is één en ander van de [geschiedenis en activiteiten van de Capra groep](#) terug te lezen. Contact: Cor van Dijkum c.j.vandijkum@gmail.com en Margreeth Broens mlbroens@xs4all.nl.

Kennisgroep Leven Lang Leren

De Kennisgroep Leven Lang Leren (LLL) verzamelt, bespreekt en schrijft teksten over theorie en praktijk van sociaal leren (informeel en non-formeel leren) met als doel vooral verdere ontwikkeling van methoden, in het bijzonder in verband met thema's als verduurzaming, ongelijkheid van kansen, burgerparticipatie, en verhouding stad en platteland. Daarbij besloot de groep in 2024 om ervaringsleren als focus te kiezen: mensen die zelf ervaring hebben met bepaalde problemen zoals dakloosheid, (energie)armoede, schulden, verslaving, laaggeletterdheid, psychische aandoeningen enzovoort helpen om anderen te helpen o.a. door ervaringen te delen. Denk aan buurtvaders, taalmaatjes, mantelzorgers. In sommige sectoren zijn er speciale opleidingen tot ervaringsdeskundigen.

De groep LLL besloot om teksten die zij schrijft en/of verzamelt te bundelen en voor ieder toegankelijk te maken in een Community “Ervaringsleren en leerprocessen” van [EPALE](#) (Electronisch Platform voor volwasseneneducatie in Europa) met het verzoek om aanvullingen en reacties. Deze Community wordt geredigeerd door Jumbo Klercq.

In 2024 verscheen de publicatie ‘Sociaal leren en actief burgerschap, beleid, theorie, praktijk’ door Margreeth Broens i.s.m. Dinie Goezinne in de nieuwe reeks over praktijkonderzoek van de Kring. In de boekenkast op de kringwebsite leest u [hier](#) er meer over.

Als follow up van het seminar ‘Terug naar de toekomst’ op 1 april 2022 in Bakkeveen, verscheen in 2024 de inspiratiebundel ‘Sociaal leren vroeger en nu, inspiratiebundel over actuele uitdagingen in de permanente educatie’ met bijdragen van Margreeth Broens en Dinie Goezinne. (de bundel is op te vragen bij het Kringsecretariaat).

De Kennisgroep werkt samen met de internationaal gerichte stichting Learn for Life (LfL), mede door personele unies. Zij bestond in 2024 uit 7 leden met verschillende achtergronden en deskundigheden in praktijk, onderzoek en beleid. De Europäische Heimvolkshochschule Aurich was er niet meer actief bij betrokken. Zij heeft in 2024 vijf keer vergaderd per zoom. Contact: Dinie Goezinne (voorzitter), Goezinne.d@chello.nl

Kennisgroep Platteland

De kennisgroep heeft zijn basis in het gezamenlijk met Learn for Life, de kring Sociale Geografie & Planologie UvA en steeds wisselende partners uit ‘het veld’ studiedagen te organiseren over de achterstanden op het platteland. In de corona-periode was dat niet mogelijk en is er gekozen om de problemen en eventuele oplossingen daarvoor te laten beschrijven in een boek met een bundel artikelen. Hiermee wordt de problematiek in de praktijk vastgelegd en onderzocht. Het boek kan daarna de basis zijn van studiedagen en cursussen.

Tijdens de laatste studiedag bij de HAN in Nijmegen concludeerden de bezoekers dat de problemen van het platteland niet opgelost kunnen worden zonder dat de problemen te zien in een breder perspectief (landelijk, Europees). Vandaar de werktitel: Stad en platteland samen aan de slag voor brede welvaart en verduurzamen. In heel 2023 is er gewerkt aan overleg met de 14 auteurs en de redactie van de bundel. Ze heeft als titel gekregen: “Werken aan sociale kwaliteit in steden en op het platteland”. Het boek is in oktober 2024 verschenen. In het voorjaar 2025 wordt het gepresenteerd op een studiedag bij de Hogeschool Arnhem Nijmegen in Nijmegen. In de boekenkast op de kringwebsite leest u [hier](#) er meer over.

De kennis groep vergadert via zoom en bestaat uit drie leden van de kring Andragologie en twee leden van Learn for Life. Contact: Gerrit Kappert (voorzitter), g.kappert7@upcmail.nl

5 BESTUUR & BELEID

Het Bestuur bestond in 2024 uit de volgende leden:

- Drs. Dhian Sioe Lie: voorzitter sinds november 2020
- Drs. Gerrit Kappert: penningmeester, bestuurslid sinds 2011
- Drs. Suzanne Bunnik: secretaris, bestuurslid sinds januari 2022
- Drs. Paul Oomen: bestuurslid sinds 2016
- Drs. Dinie Goezinne: bestuurslid sinds 2018
- Drs. Margreeth Broens: bestuurslid sinds november 2020
- Dr. Cor van Dijkum: bestuurslid sinds november 2021
- Dr. Roland Antonius: bestuurslid sinds juli 2024

Het Bestuur heeft in 2024 zesmaal vergaderd inclusief twee thema-bestuur-bijeenkomsten. Het dagelijks bestuur heeft 10 maal vergaderd, bestuursvergaderingen voorbereid en de uitvoering van besluiten gecoördineerd.

Van beleidsvisie 2022-2027 naar beleidsplan 2025-2027

Het bestuur heeft zich in verschillende bijeenkomsten gebogen over de ambitie van de beleidsvisie 2027, de beschikbare inzet en energie van bestuursleden en financiële situatie van de Kring. In de discussie bleek een verschil van mening over het toekomstbeeld van een kennisplatform over sociaal veranderen: zijn we dit niet al? Of vraagt een aantrekkelijk kennisplatform voor niet-leden echt een andere profilering? Dat laatste betekent dat in de naamgeving van de Kring c.q. kennisplatform het onderwerp 'sociaal veranderen' duidelijk zichtbaar moet worden. En dat een effectievere promotie nodig is om jongere generaties belangstellenden in sociaal veranderen te bereiken met onze kennisactiviteiten. Geconcludeerd is dat een dergelijke transitie in de komende twee jaar niet realistisch is, mede gelet op de beschikbare inzet en energie bij de huidige bestuursleden van de Kring. Vervolgens is aan de hand van een drietal scenario's uitgekristalliseerd wat nog wel haalbaar is in de komende twee jaar op weg naar een kennisplatform over sociaal veranderen. De resultaten van het marktonderzoek en inzichten over de kennisbehoefte van niet-leden vormen daarvoor een belangrijke bouwstenen. Verheugend is dat de financiële positie aan het eind van het jaar dankzij de succesvolle collegereeksen aanzienlijk is verbeterd. In de ledenvergadering zal een nieuw beleidsplan 2025-2027 worden voorgelegd met een focus op niet-leden en het werken aan organisatorische voorwaarden waaronder het zoeken van nieuwe actieve mensen c.q. bestuursleden die dit kennisplatform over sociaal veranderen verder willen dragen en ontwikkelen.

6 COMMISSIES & PROJECT

Kascommissie

De leden van de kascommissie waren in 2024: Niko Manshanden, Josee Briaire en Hans Evers.

Fonds Andragologie & BAC

Het Fonds Andragologie is in 2010 ingesteld als een 'Fonds op naam' binnen het Amsterdams Universiteitsfonds (AUF). Sinds 2019 adviseert de Besteding Adviescommissie Commissie (BAC) het AUF over het Fonds Andragologie. De leden van de commissie BAC zijn: Dr. Frank Cornelissen (FMG), Willemy van Enckevort (donateur), Dinie Goezinne (donateur), en Gerrit Kappert (penningmeester Kring). Taken van de commissie zijn: donateurs informeren over werk/beleid van de Kring en adviseren aan het AUF over verzoeken van het Kringbestuur ten aanzien van de inzet van de fondsgelden.

Project 'Andragologie naar de huidige tijd'

De BAC en het AUF hebben in 2021 de projectaanvraag 'Andragologie naar de huidige tijd' gehonoreerd en een bedrag van € 20.030,- uit het fonds op naam (Fonds Andragologie) ter beschikking gesteld aan het Kringbestuur. Het project is bedoeld om de volgende initiatieven te bekostigen:

- a) herontwikkelen van het huidige aanbod van reeksen colleges en lezingen in de (interactieve) online vorm, bijvoorbeeld als webinar of DenkSalon,

- b) opzetten van online studie-/kennisgroepen, bestaande uit leden, professionals en onderzoekers van buiten de Kring om samen te studeren, te onderzoeken en kennis over te dragen, en
- c) realiseren van de nodige communicatievoorzieningen waaronder een adequaat relatiebeheer, het invoeren van een digitaal CRM-systeem en het vernieuwen van de eigen Kring-website.

Na een grondige evaluatie van de live-webinar-collegereeks 'Verduurzamen en de burger als veranderaar' is in 2024 herontwikkeling van het online-aanbod beperkt gebleven tot de online kennislunches. Dit vanwege een beperkte voorbereidings- en uitvoeringscapaciteit in de Kring om een aantrekkelijk online-kennisaanbod te realiseren en te promoten. Het functioneren van de studie-/kennisgroepen gebeurt daarentegen inmiddels voornamelijk online. Voorts is de Kringwebsite technisch vernieuwd zodat het inschrijvingsproces en de betalingen voor kennisactiviteiten nu geautomatiseerd gebeurt. Van het toegekende budget is nog een bedrag van ruim € 6.000 beschikbaar voor de verdere verbetering van de communicatievoorzieningen.

Project 'Andragologie naar de toekomst'

Medio 2024 heeft het AUF op advies van de BAC een tweede projectaanvraag 'Andragologie naar de toekomst' goedgekeurd. Het betreft een garantiesubsidie ter grootte van € 26.000 voor a) uitvoering van marktonderzoek en extra aanpassing vormgeving en functionaliteit website; b) deskundigheidsbevordering in online-tools voor o.a. marketing en communicatie; c) investeringsbudget voor initiatieven met samenwerkingspartners; d) productiebudget voor het uitgeven van een zestal Cahiers Andragologie als print-on-demand in de periode 2025-2027. De idee achter de Cahiers is om op een leesbare manier vast te leggen welke actuele kennis & inzichten naar boven zijn gekomen en zijn uitgewisseld bij de verschillende kennisactiviteiten. Om deze kennis uit te dragen dienen ze er aantrekkelijk uitzien, goed zijn geschreven, voldoende onderbouwd in praktijk en theorie, en betaalbaar. Met de ontwikkelde beeldtaal voor de twee gepubliceerde praktijkonderzoeken begin 2024 is de basis gelegd voor een aantrekkelijke vormgeving van een Cahierreeks Andragologie.

7 GEGEVENS OVER DE KRING

Leden

Het aantal leden van de Kring was eind december 2024: 177 + 4 begunstigers. In 2024 heeft er een opvallende terugloop van 36 leden plaatsgevonden vanwege het geen interesse meer hebben in de Kringactiviteiten en overlijden. In 2023 hebben zich evenwel nog zeven nieuwe leden aangemeld, terwijl er zeventien leden hebben opgezegd.

Het aantal leden was in de voorgaande jaren: 213 + 3 begunstigers (2023), 223 + 2 begunstigers (2022), 238 (2021), 247 (2020), 265 (2019), 278 (2018), 270 (2017), 267 (2016), 270 (2015), 272 (2014), 282 (2013), 280 (2012), 274 (2011), 245 (2010), 220 (2009), 174 (2008).

Contributie

De ledenvergadering heeft dit jaar ingestemd met een contributieverhoging van € 35 naar € 40 per jaar. Dit in navolging van de contributieverhoging van het AUV-lidmaatschap in 2024.

Secretariaat

In 2024 werd het secretariaat verzorgd door Julia Smit, UvA-student scheikunde.

Kring Andragologie
Universiteit van Amsterdam

Beheer website www.andragologie.org

Contentmanager was Sophie Leegwater, sinds medio 2024 afgestudeerd als cultureel antropoloog. Zij beheert mede het CRM-systeem.

Webmaster was bestuurslid Cor van Dijkum.

8 COMMUNICATIE – NIEUWSBRIEVEN, E-MAILS, WEBSITE EN LINKEDIN

Nieuwsbrieven en e-mails

De Kring heeft in 2024 vier Nieuwsbrieven (in januari, juni, september en december) verstuurd naar haar leden en belangstellenden. En daar tussendoor vijf Nieuwsmail-specials (begin maart, april, eind mei, begin oktober en begin december). De opmaak is vooralsnog overgenomen in eigen beheer aangezien de UvA/AUV de ondersteuning hiervoor heeft gestopt.

Website:

- ❖ www.andragologie.org

LinkedIn:

- ❖ <https://www.linkedin.com/in/kringandragologieuva/>

Emailadressen:

- ❖ Het secretariaat is te bereiken via het emailadres: andragologie@uva.nl
- ❖ De Kring is ook bereikbaar via het emailadres: secretariaat@andragologie.org

Postadres:

Kring Andragologie UvA
postbus 94325, 1090 GH Amsterdam